

Mika Lehtonen
Projektipäällikkö
Poliisiosasto/Lainsäädäntöyksikkö

21.1.2009

SM109:00/2008

Poliisihallitus
Vuorikatu 20 A
00100 HELSINKI

Aselakihanke - ministeri Holmlundin toimeksianto 14.1.2010

ASELAKIHANKKEEN II VAIHETTA KOSKEVA SELVITYS

Ministeri Holmlund edellytti aselakihanketta koskevassa 14.1.2010 järjestetyssä kokouksessa, että sisäasiainministeriö pyytää Poliisihallitukselta aselainsäädännön uudistamiseen liittyvän selvityksen 31.3.2010 mennessä.

Aselainsäädännön uudistamisen II vaiheessa selvitetään muun muassa seuraavat valtioneuvoston 25.6.2009 antamaan lausumaan sisältyvät seikat:

1. Ampumaurheilukäyttöön soveltumattomien puoliautomaattisten käsiaseiden ja isokaliiperisten revolverien mallien kieltäminen
2. Voimassaolevien vanhojen aselupien uudelleentarkastelu
3. Aseiden säilytystä koskevien säännösten uudistamistarpeet
4. Tehokkaita ilma-aseita ja jousitoimisia aseita koskevan sääntelyn uudistaminen

Samassa yhteydessä arvioidaan muut aselainsäädännön uudistamistarpeet.

Selvityksen tulisi sisältää yllä mainittuja seikkoja koskevien sääntelytarpeiden ja -vaihtoehtojen analysointia varten seuraavat asiakokonaisuudet:

1. Luvalliset ampuma-aseet

- tilasto ampuma-aseiden hallussapitoluvista asetyypeittäin ja lupaperusteittain jaoteltuina
- tilasto ampuma-aseen hallussapitolupien peruutuksista asetyypeittäin ja perusteittain jaoteltuina

Selvityksen tulisi sisältää vuosittaiset tilastot vuodesta 2000 alkaen.

2. Luvaton ja luvallinen ampuma-ase rikoksentekovälineenä ja rikosesineenä

- ampuma-aseella tehdyt väkivaltarikokset, mukaan lukien ryöstöt ja uhkaukset (henkirikostilasto vuosilta 2000-2009, muilta osin vuodet 2001, 2003, 2005 ja 2009)
- ampuma-aseen käyttö perheväkivallan välineenä; erityisesti perhesurmat ja aseella uhkaamiset parisuhteessa, vuosi 2009
- luvattoman aseiden kantaminen (ampuma-aserikos) ja luvallisen ampuma-aseiden kantaminen ampuma-aselain

vastaisesti (ampuma-aserikkomus), vuodet 2001, 2003, 2005, 2009

- ampuma-aseella tehdyt metsästysrikokset vuosilta 2001, 2003, 2005 ja 2009

Selvityksen tulisi sisältää asetyyppikohtainen jaottelu. Selvityksessä tulisi erotella luvalliset ja luvattomat ampuma-aseet. Selvitykseen tulisi sisältyä analyysi siitä, mikä osuus luvallisista aseista on ollut aktiivisessa harrastuskäytössä ja mikä osuus luvanhaltijoilla, joiden harrastus on päättynyt.

3. Ampuma-ase itsemurhan tekovälineenä

Selvityksen tulisi sisältää tilasto ampuma-aseella tehdyistä itsemurhista tekovälineen osalta jaoteltuna luvallisiin ja luvattomiin ampuma-aseisiin sekä asetyypeittäin, vuodet 2001, 2003, 2005 ja 2009.

3. Ampuma-aseiden anastukset ja katoamiset

- anastus- ja katoamismäärät vuosilta 2001, 2003, 2005 ja 2009
- anastusten jakauma aseliikkeiden, asekeräilijöiden, luvanhaltijoiden ja ampuma-aselain 106 §:n 2 momentin erityisten säilytysäännösten piiriin kuuluvien luvanhaltijoiden välillä
- anastusten jakauma säännösten mukaisesti säilytettyjen ja säännösten vastaisesti säilytettyjen ampuma-aseiden kesken
- kateisiin jääneet ja takaisin saadut anastetut ja kadonneet aseet

Jaottelun tulisi olla asetyyppikohtainen ja sisältää analyysin siitä, miten suuri osuus asunomurroista tehdään nimenomaan ampuma-aseiden anastamiseksi.

4. Luvattomat ampuma-aseet

- arvio Suomessa olevien luvattomien ampuma-aseiden määrästä
- luvattomien ampuma-aseiden alkuperä
- rikoksentekovälineenä käytetyt luvattomat ampuma-aseet (ks. kohta 1)

Jaottelu tulisi tehdä asetyyppikohtaisesti. Selvityksen tulisi sisältää analyysi rikoksentekovälineenä käytettävien luvattomien ampuma-aseiden määrän ja asetyyppien kehityksestä, järjestäytyneen rikollisuuden käyttämistä ampuma-aseista sekä Poliisin kannalta erityisen ongelmallisista ampuma-aseista rikoksentekovälineinä.

5. Deaktivoitujen ja reaktivoitujen ampuma-aseet

- määrät vuosilta 2005-2009 asetyypeittäin jaoteltuna

6. Armovuosijärjestely

- luovutettujen ampuma-aseiden määrä ja asetyyppikohtainen jakauma järjestelyn alkamisesta lähtien

- arvio armovuosijärjestelyn toimivuudesta, sen määräaikaistamisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä aserikosten rangaistusasteikkojen korottamisen vaikutuksista luvattomien aseiden määrään.

7. Jousi- ja ilma-aseet

- jousi- ja ilma-aseilla tehdyt väkivaltarikokset 2002, 2004, 2008 ja 2009
- yli 4,5 mm:n kaliiperisten ilma-aseiden käyttö ampumaurheiluun

Selvitys tulisi tehdä jousiaseiden osalta eriteltynä kaarijousiin, varsijousiin ja muihin jousiaseisiin. Ilma-aseiden osalta selvitys tulisi tehdä eriteltynä 4,5 mm:n, 5,5 mm:n ja näitä suurempiin ilma-aseisiin. Ilma-aseilla tehtyjen henkirikosten ja törkeiden pahoinpitelyjen osalta selvityksestä tulisi ilmetä tieto aseiden tehosta tai luodin lähtönopeudesta, mikäli tieto esitutkinta-asiakirjoista ilmenee.

Aselakia koskeva hallituksen esitys valmistellaan samanaikaisesti selvityksen laatimisen kanssa. Poliisiosastolle määräaikaisesti sijoitettu aselakihankkeen vastuuvalmistelijana, projektipäällikkö Mika Lehtonen on asiassa poliisiosaston yhteyshenkilö ja voidaan asettaa selvityshankkeen ohjaustehtävään.

Osastopäällikön sijainen,
Poliisijohtaja Pentti Saira

Projektipäällikkö Mika Lehtonen

TIEDOKSI

Kansliapäällikkö Viljanen
Valtiosihteeri Pelttari
Erityisavustaja Kokko
Lainsäädäntöyksikön päällikkö Laitinen